

češkemu, ampak tudi vsakemu slovenskemu in hrvaškemu bogoslovcu. Herderjev Kirchenlexikon nas v slovanskih zadevah večinoma pusti na cedilu, pa tudi drugi članki ne zadovoljijo vsi popolnoma. Večinoma so res dobri, nekaterim se pa tudi pozna, da so bili v naglici porinjeni v odprto vrzel. Český slovník bohovědný bo vsakemu slovanskemu duhovnik neiz-

SRBSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NOVAKOVIĆ

ogibno potrebno dopolnilo Herderjevega Kirchenlexika, oziroma ga bo dobro nadomeščal, zlasti, ker nima noben slovanski narod doslej tako znanstveno urejene cerkvene enciklopedije, oziroma nima nobene, kot na primer mi Slovenci. — Cena je posameznim zvezkom 1 K 40 v. — Naročnina za pet zvezkov skup znaša K 7.—

Velegradskij Věstnik. Žurnal dlja rasprostranjenja stremljenja k soedineniju cerkvej.

Tudi ta list moramo smatrati za vesel pojav v slovanskem svetu in je provzročil gotovo vsem prijateljem Slovanstva prijetno iznenadenje, dasiravno bi se dalo o njem marsikaj debatirati. Prvo vprašanje je, če ga kaže izdajati v ruskem jeziku. List se mora izdajati v jeziku, katerega čitatelji najlažje razumejo. Velegradskij Věstnik je namenjen predvsem širšim krogom zapadnih Slovanov, Čehom, Slovencem, Poljakom in Hrvatom. Dvomimo pa, da bi se list v tej obliki mogel razširiti bolj na široko med temi Slovani. Po mojem mnenju bi bilo najbolje izdajati poljuden list v treh ali štirih slovanskih jezikih, kakor se izdaja v mnogih jezikih „Odmev iz Afrike“. Večji stroški bi se pokrili s številnejšimi naročniki.

Transkripcija nam ugaja predvsem, ker je dosledna — kar se redko najde pri transkripcijah iz cirilice. Načelo, katero so sprejeli, je čisto mehanično: vsaka cirilska črka se zamenja za primerno latinsko.

Seveda mora nastati na ta način mnogo nespornostij. V latinici nimamo na primer znakov za cirilski ruski а, za mehke soglasnike (ѣ, еѣ, иѣ, љѣ itd.), за ъ, ѣ, ѥ itd. Ruski в se ne izgovarja kot naš v, in češki ě ni ruski ѣ, za latinski h pa spet Rusi nimajo znaka. Iz transkripcije bo torej vedno težko pogoditi prvotno rusko izgovarjavo.

Kar zadeva vsebino, nam je predvsem toplo simpatična tendenca, simpatičen tudi idealizem, s katerim so pisani vsi članki, dasiravno nam je težko verjeti, da bi po tej poti prišli do cilja. V prvem uvodnem članku govori g. urednik o potrebi, da se vzajemno spoznamo, obrača se do predstaviteljev pravoslavne cerkve, kot do svojih vrstnikov, govori, da ni skoraj nobene razlike v pojmovanju krščanskih idealov obeh cerkvá. To je nekako premalo jasno in premalo krepko. Zakaj bi pred pravoslavnimi vedno le tožili sebe in delali njim poklone? Oni so šizmatiki, pravzaprav tudi heretiki, oni ne morejo nam dati ničesar, pač pa mi njim i vero i kulturo. Za nas so oni „partes missionum“, kakor Indija ali Afrika. Naravni eksponent katoličanstva proti Rusom so pa Poljaki. Mi ne moremo stopiti med poljsko-ruski spor, kot nepristranski sodniki, ampak smo naravno zavezniki Poljakov in s pomočjo Poljakov se moramo spustiti neposredno med rusko ljudstvo, a ne komplimentirati z vlado, škofi in popi. Popolnoma ne strinjamo se z nazori grofice L. Riankur v drugem članku, dasiravno je uredništvo dobro storilo, ker je članek priobčilo, da je dalo s tem priložnost za razpravljanje vprašanja. Neumestna je pa notica iz „Varšavskih eparhijalnih Listkov“. Izraz kakor „Privislinjski kraj“

mora Poljaka silno razdražiti, vsaj tako, kot če bi n. pr. Poljak namesto kraljestvo Češko rekel: „Die deutsche moldauische Provinz“. Vesti o katoličanih tudi ni treba zajemati iz obskurnih in umazanih „Listkov“.

Sicer pa pozdravljamo „Věstnik“ v resnici z velikim veseljem in mu želimo mnogo naročnikov in mnogo uspeha.

Dr. L. Lénard.

DR. ROBERT PATAI
preds. poslanske zbornice

